

MAX STEJSKAL / 11. 12. 2023

Co s nimi?

V dobách silných národoveckých tendencí jsme si vytvořili příběh o tisíciletém útisku Čechů, abychom obhájili divoký a posléze i zákonem zlegitimizovaný odsun německého obyvatelstva z pohraničí. Týdeníky a krátkometrážní dokumenty skrývají křivdy, které jsme po válce vůči Němcům chovali, a proto si má koláž záznamů zachovává silný étos obhajoby. Obnova poválečného Československa jako by vůbec nemohla být bez odsunutí Němců uskutečněna. Československé politické autority obhajují dekrety a státem financovaná filmová produkce slouží jako hlasatel národního myšlení, které se po válce kolektivizuje do jednotného hlasu, jenž stejným dílem jako o obnovení státu usiluje i o přivlastnění majetku.

Že jsme se nedokázali vyrovnat s tím, že jsme po válce možná udělali chybu, respektive odsun za chybu nikdy nepovažovali, je signálem toho, že naše kolektivní paměť stále nedokázala projít odpuštěním – natož pak připuštěním si válečných traumat, která se na sebe pod silou ublíženosti vrství.